

GENERALDIREKTØREN
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn

22. maj 2018

Du har den klaget over en artikel på dr.dk, som blev bragt den 23. april 2018. Efter at redaktionen afviste din kritik den 25. april 2018, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og udarbejdet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn
Generaldirektør

Kopi: Journalen

Jurachef Peter Skov
Etikchef Inger Bach
Redaktionschef Anders Hvass
Chefkonsulent Marianne Juul

Gennemgang af sagen

i det følgende 'Klager') skriver den 23. april 2018 til DR's programservice/klageadgang, da han er utilfreds med overskriften på en artikel på dr.dk.

I klagen står der:

"I har bragt en nyhed om at kvinder med muslimsk baggrund får flest aborter i Danmark. Jeg vil gerne bede jer om at ændre titlen til at korrekt reflektere at det IKKE er kvinder med muslimsk baggrund der får flest aborter, men at det er kvinder med muslimsk baggrund der relativt til antallet af kvinder med muslimsk baggrund der får flest aborter.

Grunden til at jeg gerne så denne ændring er at det ukorrekt peger på en minoritet i samfundet som den helt store byrde og derved stigmatisere en minoritet. I modsiger i øvrigt titlen i artiklen, men det er bare ikke nok.

Jeg håber i kan forstå min professionelle kritik af jeres arbejde, Hilsen statistikeren"

Selve artiklen

Nedenfor er optrykt artiklen fra Ritzaus Bureau, som den stod på dr.dk.

"Kvinder med muslimsk baggrund får flest aborter

Dårlige sociale forhold og lav uddannelse er typisk forbundet med mange aborter, siger sociolog.

Kvinder med baggrund i Iran, Libanon, Irak og Pakistan er blandt dem, der får foretaget relativt flest aborter. Kun kvinder fra det tidligere Jugoslavien, hvoraf en del kommer fra områder med overvejende muslimske befolkninger, får relativt flere. Det fremgår af en rapport fra Sundhedsstyrelsen, skriver Kristeligt Dagblad. Selv om aborttallet blandt indvandrere er faldet gennem årene, får efterkommere af indvandrere næsten dobbelt så ofte en abort som etnisk danske kvinder relativt set. Numerisk topper etnisk danske kvinder dog.

Det kommer bag på Kasseem Rachid, der er imam og formand for Arabisk Forening i Aabenraa, at en så stor del af kvinderne fra lande med overvejende muslimske befolkninger vælger at få abort.

Han vurderer dels, at det kan skyldes, at kvinderne har små børn i forvejen og ikke ønsker flere, samt at de har problemer i ægteskabet.

- En tredje ting er, at nogle muslimske kvinder ikke er rettroende muslimer, og at de derfor ikke tænker, at abort er ulovligt. For det er ikke tilladt for muslimer at få abort, siger Kassem Rachid til Kristeligt Dagblad og henviser desuden til, at prævention er accepteret blandt muslimer.

DR's svar

Redaktionschef Anders Hvass svarer den 25. april 2018.

Svaret lyder:

"Mange tak for din henvendelse. Jeg (ord faldet ud) i høj grad det siger sig selv, at der er tale om noget relativt. Jeg har dog tilføjet netop det ord et par gange i indledningen for at understrege det, for du har naturligvis en pointe. Hav en fortsat god dag.

Venlig hilsen"

Den 30. april 2018 går sagen videre til mig. Klager er ikke tilfreds og uddyber med følgende bemærkninger:

"Artiklen påpeger at kvinder med muslimsk baggrund som for flest aborter i Danmark, hvis man kun læser titlen.

Titlen går sådan: "Kvinder med muslimsk baggrund får flest aborter"

Men i artiklen kan man finde ud af at det tal kun er relativt til det overordnede tal i gruppen, de påpeger yderligere at kvinder med dansk baggrund får numerisk flest aborter.

Mit problem med titlen er derfor at det tydeligt er en lodret løgn, hvis ikke man tilføjer ordet "relativt" til titlen.

Grunden til at jeg holder ved at titlen skal ændres og at man også offentligt skal udstede en undskyldning/retning, er at det fejlagtigt stigmatiserer en minoritet som den helt store byrde på området af aborter. Yderligere så vil læsere på dr.dk højst sandsynligvis kun læse titlen og vil ikke gå ind på artiklen for at få den rigtige fortolkning af sagen. Det er derfor vigtigt at titlen afspejler den fulde sandhed og ikke en upræcis og tvetydig version af den, så læseren af jeres forside ikke får en forkert holdning til den pågældende minoritet.

Jeg kommunikere selv statistik i min hverdag i form af at jeg studerer det ved KU og er ikke i tvivl om at det er helt forkert ikke at ændre og undskylde brugen af en så upræcis titel."

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klagers påstand er, at DR gør sig skyldig ikke bare i en uforsætlig fejl, men en bevidst løgn ved at skrive, at muslimske kvinder får flest aborter.

Det mener klager har en negativ konsekvens for en minoritetsgruppe, og derfor bør DR udstede en undskyldning. Det er klagers opfattelse, at mange kun læser overskriften og dermed får en forkert opfattelse af sagen.

Det, der fremgår faktisk af artiklen, er, at efterkommere af indvandrere får en abort næsten dobbelt så hyppigt som etnisk danske kvinder. Der er ingen eksakte procentangivelser. Men danske kvinder står numerisk set – altså i absolutte tal – for langt de fleste aborter.

Artiklens fokus – og det, der fremgår af overskriften – er, hvordan forskellige etniske gruppers aborthyppighed er. Og her topper kvinder med indvandrerbaggrund. Det aspekt, som artiklen beskæftiger sig med, er ikke det åbenlyse, at den største del af befolkningen også har den numerisk største antal aborter, men hvordan tilbøjeligheden til at få abort – forholdsvis – varierer afhængig af, hvilken etnisk gruppe, kvinderne tilhører. I den forstand er overskriften ikke forkert, men kunne være mere præcis, hvis ordet "forholdsvis" eller "relativt" indgik. Det er også hvad klager påpeger.

DR's ansvarlige redaktør Anders Hvass giver klager ret i, at det havde været mere korrekt, hvis ordet "relativt" indgik. Redaktøren har derfor fjernet ordet til i indledningen. Men jeg er enig med redaktøren i, at man ud af overskriften må forstå budskabet sådan, at det er bestemte grupper af kvinder med ikke-danske rødder, der har en *højere hyppighed* end etnisk danske kvinder.

Hvorvidt hovedparten af dr.dk's læsere kun læser overskriften og dermed danner sig et forkert billede af indvandrere er der ikke nogen dokumentation for. Det må være 'Klagers' påstand.

Der er heller ikke nogen dokumentation for, at artiklen skulle føre til forkerte og fordomsfulde opfattelser hos DR's brugere og læsere.

Det havde været helt korrekt, hvis DR Nyheder havde valgt ordet 'relativt' i overskriften, men der var ikke tale om en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer i forhold til at bringe falsk information, og der er ingen støtte for, at DR med artiklen skulle have bidraget til en frembringelse af en løgn eller en negativ og fejlagtig opfattelse i læserkredsen af etniske kvinders abortmønster. Klager tillægger artiklen nogle opfattelser i befolkningen, som jeg ikke finder dækning for. Hvor klager har den opfattelse fra, at artiklen skulle stigmatisere minoriteter som den helt store byrde på området for aborter, er ubegrundet. Det står heller ikke klart, om der med ordet 'byrde' menes økonomisk, eller det sigter til en mere moralsk opfattelse af

abortspørgsmålet. Artiklen forholder sig faktisk til aborttallet og fokus er på den relative hyppighed blandt kvinder med forskellig etnisk baggrund. Det er korrekt, at kvinder med anden etnisk baggrund end dansk – og i overvejende grad fra en muslimsk kultur som Iran, Libanon og Pakistan – har en markant overhyppighed af aborter i forhold til etnisk danske kvinder. Overskriften – eller rubrikken som det hedder i fagsprog – skal give et retvisende indtryk af vinkel og indhold i en artikel, men vil oftest være en strammet udgave i forhold til en artikels indhold. Rubrikken i dette tilfælde er ikke misvisende. Forholdsmæssigt får kvinder med muslimsk baggrund flest aborter.

Det er ingen overtrædelse af DR's etik at viderebringe den oplysning.

Konklusion og sammenfatning

En læser fandt, at DR gjorde sig skyldig i en løgn og bidrog til en i befolkningen negativ opfattelse af minoriteter med overskriften på en artikel på dr.dk: "Kvinder med muslimsk baggrund får flest aborter."

Klager får ikke medhold. Artiklen forklarer, at der er en markant overhyppighed af aborter blandt kvinder fra overvejende muslimske lande som Iran, Libanon og Pakistan. Det er faktisk konstaterbart. Dog har klager ret i – og det har DR erkendt – at overskriften havde været mere præcis, hvis det havde fremgået, at kvinder med muslimsk baggrund – relativt – får flest aborter. Deri ligger, at der er langt flest etnisk danske kvinder i forhold til kvinder med anden etnisk baggrund, og dermed vil etnisk danske kvinder også stå for det numerisk største aborttal.

Klager hævder, at DR har begået en bevidst usandhed, og det finder jeg ikke er tilfældet. Der er heller ikke nogen dokumentation for, som klager hævder, at dr.dk's brugere mest læser overskriften og danner sig et forfjlet indtryk.

Selv om overskriften kunne være mere præcis med ordet "relativt", var det ikke en overtrædelse af DR's etik. Overskrift og artikel var i retvisende, og dr.dk havde endda indsat ordet "relativt" i indledningen på artiklen. Dermed får 'Klager' ikke medhold.

Jesper Termansen, den 18. maj 2018